

بررسی میزان تحقق اهداف دوره ی ابتدایی به تفکیک (اعتقادی ، اخلاقی ، فرهنگی-هنری ، علمی-آموزشی، زیستی ، سیاسی و اقتصادی) از دیدگاه مدیران ناحیه ۵ اصفهان

نام نویسنده:

بهرام افشاری^۱ و صغری قائد امینی^۲

مقدمه

مسئله هدفها در آموزش و پرورش دوره ابتدایی از اهمیت خاصی برخوردار است. این اهداف باید با مشارکت یادگیرندگان کشف شود و از هر گونه تحمیل و یا تدوین قبلی اهداف خودداری شود. (کریمی، ۱۳۸۰) لذا اهداف مسیر تعلیم و تربیت را روشن می کند. تعلیم و تربیت از یادگیری جدا شدنی نیست و یادگیری نیز همان کسب معرفت میباشد. (شریعتمداری، ۱۳۸۲). مشخص ساختن اهداف، اساسی ترین گام در برنامه ریزی به شمار می رود، یعنی برنامه ریزان باید مقاصد را که دستیابی به آنها مطمح نظر است، از پیش تشخیص دهند و آنگاه زمینه تحقق آنها را فراهم کنند. (محسن پور، ۱۳۷۹). بنابراین آموزش و پرورش در دوره های مختلف اهداف از پیش تعیین شده ای برای خود تدوین کرده است یکی از این دوره ها آموزش و پرورش دوره ابتدایی می باشد و غایت آن ساختن انسانی خود شکوفا همچون شکوهی است که ضمن تهذیب نفس در تمام دوران معلمی اش عاشقانه قدم برمی داشت خودش بود و نقش بازی نمی کرد. طرح زندگی او نمونه کامل از آموزش مبتنی بر خود شکفتگی بود. (نیستانی، ۱۳۹۱)

اهمیت و ضرورت تحقیق

ضرورت تعلیم و تربیت آدمی در عین پیچیدگی و دشواری واقعیتی است که همه از آن آگاهند (شکوهی، ۱۳۶۸) و همچنین معتقد است بشر تنها با تعلیم و تربیت آدم می شود. (شکوهی، ۱۳۸۷). بحران های موجود در تعلیم و تربیت (از قبیل نبودن انگیزه کافی برای تحصیل - میزان ترک تحصیل ها - عدم دستیابی به اهداف - مشکلات و مسائل آموزشی افت تحصیلی - عدم موفقیت در زندگی فردی و اجتماعی - فراری بودن دانش آموزان از کلاسهای درس - عدم دسترسی به نتایج و دور شدن از مقاصد و اشکالات اساسی در فرایند یادگیری مفاهیم ریاضی، ادبیات و علوم تجربی دانش آموزان

^۱ bahar.bahram@gmail.com

^۲ bahar.bahram@gmail.com

دوره ی ابتدایی، وجود مشکلات جدی در جریان تربیت اجتماعی، دینی، جنسی و اخلاقی دانش آموزان ابتدایی، محقق را بر آن داشت تا به تعیین میزان تحقق اهداف دوره ابتدایی از دیدگاه مدیران دوره ابتدایی ناحیه ۵ اصفهان بپردازد. اهداف آموزش و پرورش ابتدایی در مصوبه مورخه ۳۰ / ۷ / ۱۳۷۷ شورای عالی آموزش و پرورش به شرح ذیل آمده است:

- ۱- اهداف اعتقادی و اخلاقی ۲- اهداف علمی ۳- اهداف فرهنگی، هنری ۴- اهداف اجتماعی
- ۵- اهداف زیستی ۶- اهداف سیاسی ۷- اهداف اقتصادی (صافی، ۱۳۸۰) و سپس در جلسه ۶۴۷ این شورا مورخه ۱۳۷۹/۲/۲۹ اهداف مذکور عبارتند از:
- ۱- اهداف اعتقادی ۲- اهداف اخلاقی ۳- اهداف علمی ۴- اهداف فرهنگی، هنری ۵- اهداف اجتماعی ۶- اهداف زیستی ۷- اهداف سیاسی ۸- اهداف اقتصادی (نگاه، شماره ۱۵۲).

پیشینه ی تحقیق

بررسی سوابق پژوهش به قول دکتر شکوهی (۱۳۷۵) به منظور اطمینان از بی سابقه بودن آنست. آقا بابایی و دارویی (۱۳۸۱) در پژوهش خود دریافته‌اند که تمام عوامل مورد مطالعه اعم، مالی، فیزیکی، انسانی، مواد درسی و پرورشی با اطمینان ۹۹٪ بر تحقق اهداف ابتدایی تاثیر مستقیم دارند. قربانی (۱۳۸۲) در بررسی خود با عنوان میزان تحقق اهداف کانون‌های ورزشی استان اصفهان دریافت کانون‌های ورزشی تاثیر بسیار زیادی در آمادگی جسمانی و روانی دانش آموزان دارند که باید تقویت شوند. افشاری (۱۳۸۵) در پژوهش خود تحت عنوان بررسی میزان تحقق اهداف دوره ی ابتدایی از دیدگاه مدیران ابتدایی خمینی شهر، نشان داد اهداف ابتدایی در خمینی شهر بیش از حد متوسط تحقق یافته‌اند. تحقیقات انجام شده خارج کشور:

اسکار کارول (۱۹۸۴) در پژوهشی تحت عنوان گزارش‌های شکل‌گیری مجدد تعلیم و تربیت در سال ۱۹۸۳ به مسئله آموزش‌های سطوح بالا اشاره می‌کند و اعلام می‌دارد که: یکی از آموزش‌های مهم، آموزش با انتظارات در سطوح بالاست. تحقیقات در این زمینه نشان می‌دهد آموزش‌ها در سطح بالا نیازمند اهداف ریزی شده به نحوی که توانایی آموزش مفاهیم، تفکر انتقادی و آموزش تحلیلی را همراه داشته باشد.

کاف من و هر من با در نظر گرفتن انتظارات و اهداف جامعه در برنامه ریزی استراتژیک آموزشی به سیمای شهروند مطلوب در فرا سوی کلان (جامعه) اشاره می‌کند و اعلام می‌دارد: خود کفایی، سخت کوشی، خلاقیت، انضباط، زیبا شناسی، حفاظت از محیط زیست، ارج نهادن به میراث فرهنگی، لذت بردن از مطالعه و افزایش بهره‌وری باید در

طراحی نظام یادگیری و برنامه ریزی درسی در قالب اهداف تدریس، یادگیری، بازنویسی و پیگیری شود. (ترجمه مشایخ و بازرگان، ۱۳۷۴)

روش تحقیق

این پژوهش توصیفی از نوع پیمایشی می باشد. جامعه آماری شامل همه مدیران شاغل در دوره ابتدایی ناحیه ۵ اصفهان است که ۱۸۵ نفر بودند. نمونه آماری آن با استفاده از فرمول کوکران ۷۸ نفر از جامعه آماری بود که با استفاده از شیوه نمونه گیری تصادفی منظم و سهمیه ای انتخاب شده اند. به منظور تعیین حجم نمونه این پژوهش از پرسشنامه مقدماتی واریانس برآورد شد. تعداد نمونه های مورد نیاز در این پژوهش ۷۸ نفر می باشد. روش نمونه گیری این پژوهش تصادفی منظم و سهمیه ای می باشد. ابزار اندازه گیری در این پژوهش پرسشنامه محقق ساخته شامل ۵۶ سؤال بر اساس طیف لیکرت می باشد. جهت سنجش روایی از نظرات چند تن از اساتید علوم تربیتی دانشگاه اصفهان بهره گیری شد. جهت سنجش پایایی ابزار اندازه گیری از الفای کرونباخ با اعتبار ۰/۸۹ استفاده شده است. تجزیه و تحلیل داده های این پژوهش در دو سطح آمار توصیفی و آمار استنباطی صورت گرفته است.

یافته ها

سؤال اول تحقیق: میزان تحقق اهداف دوره ابتدایی در بعد اعتقادی از دیدگاه مدیران ناحیه ۵ اصفهان چگونه است؟

جدول (۱) میانگین توزیع فراوانی و درصد مربوط به تحقق اهداف اعتقادی

ردیف	مؤلفه ها (اهداف)	میانگین
۱	اصول دین را فرا می گیرند	۳/۸۶
۲	به بزرگان و شخصیت های دینی احترام می گذارند	۴/۱۳
۳	قرآن را از رو می خوانند و با ترجمه برخی از سوره ها آشنا می شوند	۳/۸۳
۴	خواندن نماز در اول وقت را ترجیح می دهند	۳/۵۶
۵	به حضور در مسجد علاقه نشان می دهند و آداب آن ها می دانند	۳/۹۰

بر اساس یافته های جدول شماره (۱) بیشترین میانگین نمره پاسخ ها مربوط به سؤال ۲ با میانگین ۴/۱۳ و سؤال ۵ با

میانگین ۳/۹۰ و کمترین میانگین مربوط به سؤال ۴ با میانگین ۳/۵۶ بوده است.

جدول (۲) مقایسه میانگین نمره میزان تحقق اهداف دوره ابتدایی در بعد اعتقادی با میانگین فرضی ۳

T	Se	S	\bar{X}	مؤلفه‌ها (اهداف)
۱۵/۵۷	۱/۰۵۵	۱۵۲۶	۳/۸۵	اعتقادی

با توجه به جدول شماره (۲)، T مشاهده شده از مقدار بحرانی جدول در سطح خطای ۱ درصد بزرگ‌تر می‌باشد بنابراین میزان تحقق اهداف دوره ابتدایی در بعد اعتقادی بیش از سطح متوسط بوده است.

سؤال دوم تحقیق: میزان تحقق اهداف دوره ابتدایی در بعد اخلاقی از دیدگاه مدیران ناحیه ۵ اصفهان چگونه است؟

جدول (۴) میانگین توزیع فراوانی و درصد مربوط به تحقق اهداف اخلاقی

میانگین	مؤلفه‌ها (اهداف)	
۳/۸۰	به بزرگ‌ترها احترام می‌گذارد و به نظرات آنان توجه می‌کند	۱۱
۳/۵۶	از والدین اطاعت می‌کند و به آن‌ها احترام می‌گذارد	۱۵
۳/۵۱	در برابر رفتارهای ناپسند خود پوزش خواسته و رفتار خود را اصلاح می‌کند	۲
۴/۰۲	نظم و انضباط را در مدرسه رعایت می‌کند	۶

یافته‌های جدول (۴) نشان می‌دهد بیشترین میانگین نمره پاسخ‌ها مربوط به سؤال ۶ با میانگین ۴/۰۲ و سؤال ۱۱ با میانگین ۳/۸۰ و کمترین میانگین مربوط به سؤال ۲ با میانگین ۳/۵۱ بوده است.

جدول (۵) مقایسه میانگین نمره میزان تحقق اهداف دوره ابتدایی در بعد اخلاقی میانگین فرضی ۳

T	Se	S	\bar{X}	مؤلفه‌ها (اهداف)
۱۱/۸۴	۱/۰۶۱	۰/۵۸۶	۳/۷۲	اخلاقی

با توجه به جدول شماره (۵)، T مشاهده شده از مقدار بحرانی جدول در سطح خطای ۱ درصد بزرگ‌تر می‌باشد

بنابراین میزان تحقق اهداف دوره ابتدایی در بعد اخلاقی بیش از سطح متوسط بوده است
سؤال سوم تحقیق: میزان تحقق اهداف دوره ابتدایی در بعد فرهنگی، هنری از دیدگاه مدیران ناحیه ۵ اصفهان چگونه
است؟

جدول (۶) میانگین توزیع فراوانی و درصد پاسخ گویه های مربوط به تحقق اهداف فرهنگی _ هنری

میانگین	مؤلفه‌ها (اهداف)	
۴/۰۴	به زیبایی‌های طبیعت توجه دارند	۳
۳/۸۴	در زمینه‌های هنری از زیبایی‌های طبیعت استفاده می‌کنند	۷
۴/۰۱	از مشاهده آثار هنری لذت می‌برند	۱۲
۴/۰۴	ذوق و خلاقیت هنری خود را در انجام فعالیت‌ها نشان می‌دهند	۱۷
۴/۱۵	به خواندن اشعار و قصه‌های مناسب علاقه نشان می‌دهند	۲۴
۳/۷	آداب فرهنگی، اجتماعی را می‌شناسند و برای آنها ارزش قائل اند	۳۲

براساس یافته‌های جدول (۶) بیشترین میانگین نمره پاسخ‌ها مربوط به سؤال ۲۴ با میانگین ۴/۱۵ و سؤال ۳ با میانگین ۴/۰۴ و کمترین میانگین مربوط به سؤال ۳۲ با میانگین ۳/۷ بوده است.

جدول (۷) مقایسه میانگین نمره میزان تحقق اهداف دوره ابتدایی در بعد فرهنگی، هنری با میانگین فرضی ۳

T	Se	S	\bar{X}	مؤلفه‌ها (اهداف)
۱۵/۷۸	۱/۰۶۱	۱/۵۸۴	۳/۹۶	فرهنگی، هنری

با توجه به جدول شماره (۷)، T مشاهده شده از مقدار بحرانی جدول در سطح خطای ۱ درصد بزرگ‌تر می‌باشد
بنابراین میزان تحقق اهداف دوره ابتدایی در بعد فرهنگی، هنری بیش از سطح متوسط بوده است.
سؤال چهارم تحقیق: میزان تحقق اهداف دوره ابتدایی در بعد علمی، آموزشی از دیدگاه مدیران ناحیه ۵ اصفهان
چگونه است؟

جدول (۸) میانگین توزیع فراوانی و درصد پاسخ گویه های مربوط به تحقق اهداف علمی_آموزشی

میانگین	مؤلفه‌ها (اهداف)	
۴	نسبت به شناخت پدیده‌ها کنجکاوند	۱۶
۳/۸۵	مهارت پایه (نوشتن) را به خوبی دارا هستند	۱۷
۳/۸۷	مهارت پایه (خواندن) را به خوبی دارا هستند	۱۸
۳/۵۶	مهارت پایه (حساب کردن) را به خوبی دارا هستند	۱۹
۳/۴۶	از مهارت فکر کردن و تفکر برخوردار هستند	۲۰
۳/۷۱	مهارت بیان و ابراز شفاهی را دارند	۲۱
۳/۴۷	از اهمیت و ارزش اطلاعات و اطلاع رسانی در زندگی آگاهند	۲۲
۳/۳۹	ارزش علم را در انجام درست کارها تا اندازه‌ای می‌دانند	۲۳
۳/۵۲	مهارت‌های اولیه برای زندگی در جامعه را کسب کرده‌اند	۲۴
۳/۷۲	به مطالعه کتاب علاقه‌منداست	۲۵
۳/۳۵	بازیان فارسی آشنایی دارد و کتاب و روزنامه می‌خواند.	۲۶

یافته‌های جدول (۸) نشان می‌دهد بیشترین میانگین نمره پاسخ‌ها مربوط به سؤال ۴ با میانگین ۴ و سؤال ۱۳ با میانگین ۳/۸۷ و کمترین میانگین مربوط به سؤال ۴۳ با میانگین ۳/۳۵ بوده است.

جدول (۹) مقایسه میانگین نمره میزان تحقق اهداف دوره ابتدایی در بعد علمی، آموزشی با میانگین فرضی ۳

T	Se	S	\bar{X}	مؤلفه‌ها (اهداف)
۱۲/۲۱	/۰۵۲	/۰۵۰۴	۳/۶۴	علمی، آموزشی

با توجه به جدول شماره (۹)، T مشاهده شده از مقدار بحرانی جدول در سطح خطای ۱ درصد بزرگ‌تر می‌باشد بنابراین میزان تحقق اهداف دوره ابتدایی در بعد علمی، آموزشی بیش از سطح متوسط بوده است. سؤال پنجم تحقیق: میزان تحقق اهداف دوره ابتدایی در بعد اجتماعی از دیدگاه مدیران شهرستان اصفهان چگونه است؟

جدول (۱۰) توزیع فراوانی و درصد پاسخ گویه های مربوط به تحقق اهداف اجتماعی

میانگین	مؤلفه‌ها (اهداف)	
۳/۵۶	به وظایف خود در مقابل خانواده و دوستان آشنا می‌باشد	۲۷
۴/۰۲	اعضای خانواده را دوست دارند و در انجام کارها به آن‌ها کمک می‌کنند	۲۸
۴/۰۵	به معلمان و اولیای مدرسه احترام می‌گذارند	۲۹
۲/۶۲	به حق خود قانع هستند	۳۰
۳/۵	به حقوق دیگران احترام می‌گذارند	۳۱
۴/۱۸	در بازیها و فعالیت‌های گروهی تلاش و همکاری دارند	۳۲
۳/۹۲	اشتباهات خود را با نظرات اصلاحی دیگران می‌پذیرد	۳۳
۳/۴۸	آداب سخن گفتن را رعایت می‌کنند	۳۴
۳/۹۲	خدمت کردن به میهن را دوست دارند و برای آن تلاش می‌کنند	۳۵

نتایج جدول شماره (۱۰) نشان می‌دهد بیشترین میانگین نمره پاسخ‌ها مربوط به سؤال ۳۲ با میانگین ۴/۱۸ و سؤال ۲۹ با میانگین ۴/۰۵ و کمترین میانگین مربوط به سؤال ۳۰ با میانگین ۲/۶۲ بوده است.

جدول (۱۱) مقایسه میانگین نمره میزان تحقق اهداف دوره ابتدایی در بعد اجتماعی با میانگین فرضی ۳

T	Se	S	\bar{X}	مؤلفه‌ها (اهداف)
۱۳/۸۶	۱/۰۵۷	۱۵۴۴	۳/۷۹	اجتماعی

با توجه به جدول شماره (۱۱)، T مشاهده شده از مقدار بحرانی جدول در سطح خطای ۱ درصد بزرگ‌تر می‌باشد بنابراین میزان تحقق اهداف دوره ابتدایی در بعد اجتماعی بیش از سطح متوسط بوده است. سؤال ششم تحقیق: میزان تحقق اهداف دوره ابتدایی در بعد زیستی از دیدگاه مدیران شهرستان اصفهان چگونه است؟

جدول (۱۲) میانگین توزیع فراوانی و درصد پاسخ گویه های مربوط به تحقق اهداف زیستی

میانگین	مؤلفه‌ها (اهداف)	
۳/۸۵	بهداشت فردی را رعایت می‌کنند	۳۶
۳/۹۲	از حس بینایی خود به خوبی محافظت و استفاده می‌کنند	۳۷
۳/۹۴	از حس بویایی خود به خوبی محافظت و استفاده می‌کنند	۳۸
۳/۹۵	از حس چشایی خود به خوبی محافظت و استفاده می‌کنند	۳۹
۳/۹۲	از حس لامسه خود به خوبی محافظت و استفاده می‌کنند	۴۰
۳/۹۴	از حس شنوایی خود به خوبی محافظت و استفاده می‌کنند	۴۱
۳/۶۴	در حفظ محیط زیست کوشا هستند	۴۲
۳/۸۹	در حفظ سلامتی خود و دیگران تلاش می‌کنند.	۴۳

بر اساس یافته‌های جدول شماره (۱۲) بیشتر میانگین نمره پاسخ‌ها مربوط به سؤال با میانگین ۳/۹۵ و سؤال ۳۷ و ۴۰ با میانگین ۳/۹۴ و کمترین میانگین مربوط به سؤال ۴۲ با میانگین ۳/۶۴ بوده است.

جدول (۱۳) مقایسه میانگین نمره میزان تحقق اهداف دوره ابتدایی در بعد زیستی با میانگین فرضیه ۳

T	Se	S	\bar{X}	مؤلفه‌ها (اهداف)
۱۳/۹۱	۱۰۶۳	۱۶۰۷	۳/۸۸	زیستی

با توجه به جدول شماره (۱۳)، T مشاهده شده از مقدار بحرانی جدول در سطح خطای ۱ درصد بزرگ‌تر می‌باشد بنابراین میزان تحقق اهداف دوره ابتدایی در بعد زیستی بیش از سطح متوسط بوده است
سؤال هفتم تحقیق: میزان تحقق اهداف دوره ابتدایی در بعد سیاسی از دیدگاه مدیران شهرستان اصفهان چگونه است؟

جدول (۱۴) توزیع فراوانی و درصد پاسخ گویه های مربوط به تحقق اهداف سیاسی

میانگین	مؤلفه‌ها (اهداف)	
۴	افراد عدالت خواه و حق طلب را دوست دارند	۴۴
۴/۲۴	به پرچم کشور احترام می‌گذارند	۴۵
۳/۹	سرود ملی را از حفظ می‌خوانند	۴۶
۳/۶۱	بازندگی بنیان گذار جمهوری اسلامی ایران آشنا و از او به بزرگی یاد می‌کنند	۴۷

۳/۸	اهمیت استقلال و آزادی را در پیشرفت جامعه درک می کنند	۴۸
۳/۵۸	به حکومت دینی و ولایت فقیه علاقه مندند	۴۹
۳/۵۸	اقوام ایرانی را می شناسند و با آنان احساس همبستگی می کنند	۵۰

بر اساس یافته های جدول شماره (۱۴) بیشترین میانگین نمره پاسخها مربوط به سؤال ۴۵ با میانگین ۴/۲۴ و سؤال ۴۴ با میانگین ۴ و کمترین میانگین مربوط به سؤال ۴۹ و سؤال ۵۰ با میانگین ۳/۵۸ بوده است. سؤال هشتم: میزان تحقق اهداف دوره ابتدایی در بعد اقتصادی از دیدگاه مدیران شهرستان اصفهان چگونه است؟

جدول (۱۵) توزیع فراوانی و درصد پاسخ گویه های مربوط به تحقق اهداف اقتصادی

میانگین	مؤلفه ها (اهداف)	
۳/۸۶	کارکردن را دوست دارند	۵۱
۳/۸۵	به افرادی که کار می کنند احترام می گذارند	۵۲
۳/۷۸	وسایل خود را تمیز و سالم نگه می دارند	۵۳
۳/۵۹	در حفظ اموال عمومی به عنوان ثروت ملی می کوشند	۵۴
۳/۴۷	مشاغل و حرفه های موجود در محیط زندگی خود را می شناسند	۵۵
۳/۲۸	به استفاده از تولیدات داخلی علاقه مندند	۵۶

بر اساس یافته های جدول شماره (۱۵) بیشترین میانگین نمره پاسخها مربوط به سؤال ۵۱ با میانگین ۳/۸۶ و سؤال ۵۴ با میانگین ۳/۵۹ و کمترین میانگین مربوط به سؤال ۵۶ با میانگین ۳/۲۸ بوده است.

جدول (۱۶) مقایسه میانگین نمره میزان تحقق اهداف دوره ابتدایی در بعد اقتصادی با میانگین فرضیه ۳

T	Se	S	\bar{X}	مؤلفه ها (اهداف)
۱۱/۲۸	۱۰۵۶	۱۵۴۳	۳/۶۴	اقتصادی

بحث و نتیجه گیری

از آنجا که اعتقادات در جامعه ما بر خاسته از فرهنگ غنی اسلام است لذا لازم است آموزه‌های دینی مانند اقامه‌ی نماز در اول وقت ترجیحاً در مسجد و... را باید در دانش آموزان ابتدائی فرهنگ سازی کرد. در بعد اخلاقی و به زعم شکوهی (۱۳۶۴) کسب معرفت نسبت به مسائل تعلیم و تربیت برای نیل به اهداف آن واجب است و فرایند تربیت که همان متعلق شدن به اخلاق نیکو و بسوی کمال رفتن که هدف تمام ادیان الهی است نیازمند مصداق عملی است. در بعد فرهنگی، هنری بهترین آموزش و پرورش آنست که در طبیعت اتفاق بیفتد. از آنجا که به اعتقاد دکتر شکوهی (۱۳۶۸) تعلیم و تربیت کاربردهای گوناگونی دارد شایسته است نظام آموزشی مهارت‌های زندگی را در دانش آموزان پرورش داده و مسیر حیات طیبه را برایشان هموار کند. در بعد آموزش نیازمند روش‌های آموزشی واقع‌گرایانه و منطبق با فطرت دانش آموزان خصوصاً تجربه خود زیسته هستیم. در بعد زیستی توجه و دقت در محیط‌های زندگی فردی و اجتماعی خصوصاً سلامت افراد از طریق حفظ محیط زیست منشاء سلامت جامعه خواهد شد. بالا بردن سطح توانایی تجزیه و تحلیل مسائل روز در حد بصیرت و تشخیص صحیح مسائل از ضروریات نظام آموزشی است. رسیدن تفکر دانش آموزان به اقتصاد درون زا و استفاده از تولیدات داخلی باعث پیشرفت کشور و استقلال اقتصادی حائز اهمیت فراوان است.

منابع

- آقا بابایی، ح و دارویی، م. (۱۳۸۱)، بررسی عوامل مؤثر در تحقق اهداف دوره ابتدایی از دیدگاه مدیران و آموزگاران آموزش و پرورش برخوردار. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد خوارسگان.
- افشاری، ب. (۱۳۸۵). میزان تحقق اهداف دوره‌ی ابتدایی به تفکیک (اعتقادی، اخلاقی، فرهنگی-هنری، علمی-آموزشی، زیستی، سیاسی و اقتصادی) از دیدگاه مدیران دوره‌ی ابتدایی شهرستان خمینی شهر در سال تحصیلی ۸۴-۸۵. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوارسگان.
- شریعتمداری، ع. (۱۳۸۲). اصول و فلسفه تعلیم و تربیت. تهران: امیر کبیر.
- شکوهی، غ. (۱۳۶۸). ماهیت مراحل رشد و فلسفه دوره‌های تحصیلی. فصلنامه تعلیم و تربیت آموزش و پرورش. پژوهشگاه مطالعات علوم انسانی، ش ۱۸
- شکوهی، غ. (۱۳۷۵). معنی و مفهوم تحقیق علمی و حدود و شرایط آن. فصلنامه تعلیم و تربیت آموزش و پرورش. ش ۴۸.
- شکوهی، غ. (۱۳۶۴). معنی و مفهوم تربیت. فصلنامه تعلیم و تربیت آموزش و پرورش. ش ۲-۳.
- شکوهی، غ. (۱۳۷۷). تعلیم و تربیت و مراحل آن. مشهد: آستان قدس رضوی
- شکوهی، غ. (۱۳۶۸). مبانی و اصول آموزش و پرورش، مشهد، انتشارات آستان قدس رضوی.
- صافی، الف. (۱۳۸۰)، آموزش و پرورش ابتدائی راهنمایی تحصیلی و متوسطه. تهران: سمت.
- کافمن رح هومن. (۱۳۷۴). برنامه استراتژیک در نظام آموزشی. ترجمه مشایخ و. بازرگان تهران: مدرسه.

کریمی ع. (۱۳۸۰). تربیت طربناک. وزارت آ.پ.موسسه منادی تربیت چاپ: دفتر انتشارات اسلامی.
محسن پور، ب. (۱۳۷۹). مبانی برنامه ریزی آموزشی. تهران: سمت.
نگاه به رویدادهای آموزش و پرورش. شماره ۱۵۲، تیرماه (۱۳۷۹)، ص ۵.
نیستانی، م. (۱۳۹۱). کلاسی از جنس واقعه. اصفهان: نشر آموخته

Surf and download all data from SID.ir: www.SID.ir

Translate via STRS.ir: www.STRS.ir

Follow our scientific posts via our Blog: www.sid.ir/blog

Use our educational service (Courses, Workshops, Videos and etc.) via Workshop: www.sid.ir/workshop